

ING. ALEXANDR LOCHMAN, PH.D.

CES PANTOUFLES SONT À MOI!

Ing. Alexandr Lochman, Ph.D.

Ing. Alexandr Lochman, Ph.D., starosta Městské části Praha-Čakovice od roku 2010, vystudoval Vysokou školu ekonomickou, fakultu Mezinárodních vztahů, je lektorem na VŠE v Praze, členem Oborové rady ekonomie na fakultě podnikohospodářské. Spoluvlastní společnost BACCHUS Vins & Champagnes a.s., která 23 let působí v dovozu a distribuci vína v České republice a na Slovensku.

V roce 1978 jsem s rodiči odjel na dovolenou a náš výlet byl delší, než jsem si dokázal představit. Byly mi tři roky a rodiče se rozhodli emigrovat do Švýcarska, do města Lausanne. Po krátkém zabydlení u hostitelské rodiny a posléze v sociálním bytě pro emigranty jsem velice rychle putoval do předškolního zařízení, kde jsem si přišel jako ve snu, ale ne vždy ve snu růžovém. Cítil jsem se zpočátku jako němý. Chápal jsem stav věcí jen z logiky dění, o řeč jsem se nemohl opírat a situace byla složitá. Rodiče se museli rychle zapojit do pracovního procesu a různých peripetií, aby mohli vykonávat svou profesi i zde (matka lékař, otec právník). Časově to bylo velice náročné, a tak jsem dost času trávil ve školce, a nikdo neřešil, zda rozumím či ne. Nej-

horší bylo, že francouzsky mluvila hlavně paní učitelka a děti mluvily jazyky dalšími – německy, italsky, portugalsky. Nebudu lhát, že se mi zpočátku do školky chtělo, situace byly až groteskní. Například se mě učitelka ptala, zda bačkůrky, které držela v ruce, jsou moje a já nebyl schopný říci francouzsky, že tomu tak je. Stěžoval jsem si rodičům, že mi bačkůrky odnesli, a zjistil jsem, jak se vyjádřit francouzsky, a celou cestu do školky jsem si větu opakoval: „*Ces pantoufles sont à moi!*“. Úspěšně. Na svou první francouzskou větu nikdy nezapomenu. Nemusím asi zmiňovat, že má další první slova byla s emočním laděním a nepatřila mezi nejslušnější, ta jsem se naučil od kamarádů velice rychle. Rodiče mi zpočátku také nemohli příliš pomoci, sami komunikovali lámanou francouzštinou, ale co já? Zajímaly mě hračky, kamarádi, naštěstí jsem byl sportovní dítě, a tak některé aktivity a legrace šly i bez řečové produkce.

Zpočátku jsem byl trochu uzavřený, což nekoresponduje s mým charakterem, byl jsem osamělý, ale postupně, den za dnem, jsem vylepšoval svůj slovník, s každým podáním hračky nebo poděkováním za limonádu. Rodiče se nikdy jazyk dokonale nenaučili, i když se o to celý svůj život ve Švýcarsku snažili, později jsem si z jejich francouzštiny dělal i legraci a naše role se obrátily. Po osvojení jazyka jsem jim byl nápomocen již v předškolním věku.

Na základní škole jsme měli hned několik jazyků - němčinu a angličtinu, a jelikož jsem často jezdil na prázdniny do Itálie, naučil jsem se i rychle italsky. Itálie se mi líbila, byl jsem pro Itálii exot, protože jsem byl neuvěřitelně blondatý, a líbily se mi italské slečny. A opět mě emoční podtext příjemně motivoval k osvojení jazyka. Navíc ve Švýcarsku bylo množství imigrantů z Itálie, kteří se nastěhovali po druhé světové válce, Také zde byla velká komunita Španělů a Portugalců. Po revoluci jsem párkrát navštívil Českou republiku a tam jsem zjistil, že moje čeština je zamrzlá. Rozuměl jsem bez obtíží, ale skloňování a časování bylo spíše náhodné. Pamatuji si, že když jsem se vrátil do ČR v roce 1993 a pracoval jsem zde pro Belgičany, hovořil jsem pracovním česky v rádiu, a myslím, že jsem musel české posluchače pobavit a konkuroval

jsem dřívějšímu moderátorovi Martinovi Tankwey.

Byly chvíle, kdy jsem si říkal, že musím i se svým francouzským přízvukem v češtině zatočit, ale nakonec jsem se se svou odlišností vyrovnal. Dnes jsem postavený před skutečnost, že musím veřejně hovořit, a přiznám se, že zpočátku mi to nebylo příjemné, jelikož jsem tušil, že se mi jistě zadaří říci nějakou agramatičnost. Dnes po letech žítí v Česku jsem na tom přece jen lépe, občas se někteří posluchači dotazují či jsou mírně zmateni, například při svatebním oddávání či vítání občánků. Snažím se být při projevech i vtipný, což občas překryje mé občasně škobrtnutí. Navíc jsem neprošel vzděláváním gramatiky češtiny, tak je se mnou občas opravdu veselo, a to nemluvím o čárkách ve větách. Když porovnám všechny jazyky, tak opravdu český jazyk v rámci gramatiky je jeden z nejtěžších, ve francouzštině, angličtině se cítím jistější. Mám naštěstí dobrou fotografickou paměť a slova si docela pamatuji, ale například některá příbuzná slova vyjmenovaných slov mi zůstávají skrytá, myslím, že v tomto ohledu se mám stále co učit.

Mé objeování jazyků bylo plné zajímavých zkušeností, ale i těžkých chvil. Pokud vyučuji na VŠE, přednáším ve francouzštině, angličtině či češtině, snažím se vždy studentům vyjít vstříc a komunikovat jejich rodným jazykem, což nám často umožní jednodušší komunikaci a předávání si svých hlubších myšlenek. Nyní, i když jsem obklopen češtinou, stále nejlépe přemýšlím ve francouzštině, dále v češtině, pak jsou na řadě další jazyky, jako je angličtina, italština, němčina. Každé setkání s mými přáteli ze Švýcarska je vždy multilingvální a jsem za to rád, že se po letech stýkáme a není důležité, jakým jazykem hovoříme. Cítím domovskou lásku jak k Česku, tak ke Švýcarsku.